

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie skargi J. J. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 7 listopada 2013 r., sygn. akt I Ca [...], wydanego w sprawie

z powództwa J. J.

przeciwko C. [...] w J.

o odszkodowanie i rentę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 maja 2016 r.,

odrzuca skargę kasacyjną i oddala wniosek o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

UZASADNIENIE

Powód J. J. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 7 listopada 2013 r., oddalającego zażalenie powoda na postanowienie o odrzuceniu jego pozwu w części zawierającej żądanie zasądzenia renty w kwocie 1200 zł. Sąd Rejonowy w J. zamieścił to postanowienie w wyroku z dnia 28 czerwca 2013 r., w którym ponadto zasądził od pozwanego C. [...] w J. na rzecz powoda kwotę 810,66 zł z

ustawowymi odsetkami od 27 lipca 2012 r. i oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Odrzucając powództwo o rentę stwierdził, że roszczenie to zostało już prawomocnie osądzone w postępowaniu toczącym się w sprawie I C [...] i oddalone przez Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 22 grudnia 2010 r., który uprawomocnił się 11 września 2011 r., a powoływane przez powoda fakty, mające świadczyć o zmianie okoliczności faktycznych, były znane już w toku poprzedniego postępowania.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sądu Okręgowego oddalającego zażalenie powoda skarżący wskazał jako jej podstawę – naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy - art.199 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 316 § 1 k.p.c. i art. 366 k.p.c. poprzez niewłaściwe ich zastosowanie i odrzucenie pozwu w zakresie powództwa o rentę, na skutek błędnego przyjęcia, że w niniejszej sprawie zachodziła tożsamość okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie w powyższym zakresie z okolicznościami, które uprzednio legły u podstaw orzeczenia w sprawie prawomocnie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 22 grudnia 2010 r., sygn. akt I C [...]. Jako przepisy, z którymi zaskarżone orzeczenie jest niezgodne również wskazał art.199 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 316 § 1 k.p.c. w zw. art. 366 k.p.c.

Skarżący wyjaśnił, iż wydanie zaskarżanego wyroku wyrządziło mu szkodę majątkową polegającą na tym, że gdyby Sąd Okręgowy w P. prawidłowo wyłożył art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 316 § 1 k.p.c. i 366 k.p.c., to powód uzyskałby od pozwanego rentę z tytułu utraty zdolności do pracy zarobkowej. Skarżący domagał się stwierdzenia niezgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia i przyznania od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika powoda wynagrodzenia tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 424¹ § 1 k.p.c., po wprowadzeniu do jego treści zmian wynikających z ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (D.U. Nr 155, poz. 1037) ograniczył dopuszczalność i zarazem potrzebę wniesienia

skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w stosunku do stanu istniejącego wcześniej. Po nowelizacji ten nadzwyczajny środek zaskarżenia służy jedynie zaskarżeniu wyroków sądu drugiej instancji, prawomocnych i kończących postępowanie w sprawie, spełniających te same kryteria postanowień co do istoty sprawy wydanych w postępowaniu nieprocesowym, w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności orzeczeń sądów państw obcych a także wyroków zagranicznych sądów polubownych i ugód zawartych przed takimi sądami. Skarga nie przysługuje więc od postanowień formalnych, w tym również od postanowień dotyczących odrzucenia pozwu. W tych wypadkach strona może dochodzić od Skarbu Państwa odszkodowania bez potrzeby uzyskania prejudycjalnego rozstrzygnięcia w postępowaniu przewidzianym w art. 424¹ i nast. k.p.c., co wynika z treści art. 424^{1b} k.p.c.

Skarga wniesiona przez powoda jest więc niedopuszczalna i podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ k.p.c.

Wniesienie niedopuszczalnego środka zaskarżenia nie stanowi pomocy prawnej, która uzasadnia przyznanie pełnomocnikowi z urzędu wynagrodzenia na podstawie § 7 ust. 1 pkt 11 w zw. z § 13 ust. 5 pkt 2 i § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461) w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1801).

Na wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania skargowego na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c. oraz § 7 ust. 1 pkt 11 w zw. z § 13 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 461) w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie w sprawie ponoszenia

przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1801).